

HALHATATLANSÁG

Dr. Arnold Fruchtenbaum

Tartalomjegyzék

I. MEGHATÁROZÁS

II. A HALHATATLANSÁG TANÁNAK BIZONYÍTÉKAI

- A. Takarították az ő népéhez
- B. Az atyáihoz megy
- C. Énok folyamatos léte
- D. Jób bizonyossága
- E. A feltámadás tana
- F. A lélek tudatossága
- G. Csatlakozni a halottakhoz
- H. A Seolban lévő lelkek tudatossága
- I. Örökkévalóság a szívben (magyarban: e világ az emberek elméjében)
- J. Sámuel megjelenik Saulnak
- K. Isten az élők Istene
- L. Élet a halálon át
- M. Az eljövendő dicsőség ígérete
- N. Jövő élet ígérete
- O. A lélek megújul
- P. Halhatatlanság az evangélium által
- Q. Jövőbeli jutalmak és büntetések

III. A HALHATATLANSÁG TANÁNAK ELŐNYEI

- A. Az eljövendő öröm reménye
- B. Átmeneti lakosok vagyunk a jelenlegi életben
- C. Motiváció az igaz életre

IV. HAMIS NÉZETEK

- A. A lét megszűnése
- B. A lélek átvándorlása, vagyis a reinkarnáció
- C. Feltételes halhatatlanság
- D. Megsemmisülés
 - 1. A megsemmisülést alátámasztó érvek
 - a. A teológiai érvek
 - b. Az Írásos érvek
 - 2. A megsemmisülés elleni érvek
 - a. A teológiai érvelések
 - b. Az írásos érvek
 - 3. A megsemmisülés tanítása ellen szóló további érvek
 - a. Dániel próféciai
 - b. Örök élet és örök gyötrelem
 - c. A gyötrelem tüze
 - d. Bukott angyalok

- e. Örök ítélet
- f. Örök büntetés
- g. Az örök tűznek tava
- h. A fenevad és a hamis próféta
- i. A görög aionos szó
- j. Isten örök
- k. Örökkön örökké

*Kegyelme dicsőségének magasztalására, a mellyel megajándékozott minket ama Szerelmesben,
Efézus 1:6*

A halhatatlanságról szóló tanulmányunkat négy fő kategóriában tárgyaljuk.

I. MEGHATÁROZÁS

Az első fő kategória a halhatatlanság meghatározása. A halhatatlanság jelentése a következő: a lélek örök, folyamatos és tudatos létezése a test halála után. A fizikai halál az ember anyagi részének elválasztása az ember nem anyagi részétől. A halhatatlanság jelentése "az ember nem anyagi részének örök, folyamatos és tudatos létezése a test halálát követően." A halhatatlanság jelentése "folyamatos tudatosság".

Jelen tanulmány a "halhatatlanság" kifejezést a szó teológiai értelmében használja. Teológiailag a halhatatlanság kifejezés egyaránt utal a testre, vagyis az ember anyagi részére, s ugyanakkor az ember nem anyagi részére, a lelkére-szellemére is. Technikailag azonban a kifejezés bibliai használata kizárólag a testre korlátozódik.

I. Korinthus 15:53-54-ben a Biblia arról beszél, hogy "*öltük fel*" a halhatatlanságot, s a test a gyülekezet elragadtatásakor halhatatlanságot *ölt magára*. A halott hívő esetében a halhatatlanságot a feltámadás eszközén keresztül ölti fel a hívő, az élő hívők számára pedig a halhatatlanság az átvitelen keresztül történik. Ez az elragadtatáskor történik meg. Biblikusan szólva tehát a halhatatlanság kifejezést kizárólag a testre használják, ám a szó teológiai használata mind a testre, mint pedig a lélekre egyaránt vonatkozik.

A halhatatlanság tárgyalásában a lélek-szellem, vagy az ember nem anyagi részének folyamatos tudatosságára, tudatos állapotára vonatkozik a fizikai halál után.

II. A HALHATATLANSÁG TANÁNAK BIZONYÍTÉKAI

A halhatatlanság tanának második, fő kategóriája a halhatatlanság melletti bizonyítékok felsorolása. "Mi a bibliai bizonyítéka annak, hogy a halhatatlanság tanítása igaz?" A halhatatlanság tanának tizenhét specifikus bizonyítéka van, bizonyítékok, amelyek szerint a Biblia a lélek folyamatos tudatosságát tanítja.

A. Takarítotték az ő népéhez

Az első bizonyíték a halhatatlanság tana mellett egy a halállal kapcsolatos ószövetségi kifejezés: *takarítotték az ő népéhez*. A halottra úgy tekintenek, mint aki csatlakozik az előtte járók társaságához. I. Mózes 25:8 szerint például: *És kimúlék és meghala Ábrahám, jó vénségben, öregén és betelve az élettel, és takarítotték az ő népéhez*.

I. Mózes 25:17 ugyanezt állítja Ismáellel kapcsolatban: *Ezek pedig az Ismáel életének esztendei: száz harminczkét esztendő. És kimúlék és meghala, és takarítotték az ő népéhez*.

Figyeljük meg, hogy először a fizikai halál következik be, vagyis Ismáel meghal, majd a halála után látjuk, hogy *az ő népéhez takarítotték*, csatlakozva az előtte járók, vagy őt megelőzők társaságához.

I. Mózes 35:29a újabb példa: *És kimúlék Izsák és meghala, és takarították az ő eleihez vén korban.*

A következő példát Jákob életében látjuk, I. Mózes 49:29-ben: *És parancsola nékik és monda: Én az én népemhez takarítatom, temessetek engem az én atyáimhoz, ama barlangba, mely a Khitteus Efron mezején van.*

Az utolsó példa I. Mózes 49:33-ban: *És elvégezé Jákob amit fiainak parancsolt és fölszedé lábait az ágyra, és kimúlt és az ő népéhez takarították.*

A Biblia első könyvében tehát, miután az emberek fizikailag meghalnak, "az ő népükhöz takarítatnak". Úgy látjuk őket, mint akik egy általuk ismert társasághoz csatlakoznak, akik megelőzték őket. Néhányan úgy értelmezik ezt a kifejezést, hogy ez a családi temetőben történő eltemetésüket jelenti, és semmi többet. Ez azonban nem lehetett igaz Ábrahám esetében, akinek a családja, vagy klánja Háránban maradt.

B. Az atyáihoz megy

A halhatatlanság tanának második bizonyítéka némiképp hasonló az elsőhöz: alkalmanként használják "az atyáihoz ment" kifejezést. Halálakor az ember az atyáihoz csatlakozott. Ennek egyik példáját látjuk I. Mózes 15:15-ben: *Te pedig elmegy a te atyáidhoz békességgel, eltemettetel jó vénségben.*

Hasonló kijelentést tesz I. Mózes 47:30a: *Midőn elaluszom az én atyáimmal, vígy ki engem Égyiptomból és temess el az ő sírjokba.*

A tény, hogy az egyén az atyáihoz megy, szintén arra utal, hogy a tudatosság folytatódik a fizikai halál után is.

C. Énok folyamatos léte

A halhatatlanság tanának harmadik bizonyítéka Énok folyamatos létezése. Nem halt meg, hanem valahol máshol folytatta létezését. Az Ószövetségben ezt I. Mózes 5:24-ben látjuk, és ugyanezt erősíti meg az Újszövetség a Zsidókhoz írt levél 11:5-ben.

D. Jób bizonyossága

A halhatatlanság tanának negyedik bizonyítéka Jób könyvében található, amely Jób bizonyosságát jegyzi fel egy általa feltett és egyben meg is válaszolt kérdésben. Jób 14:14a-ban például a kérdés ez: *Ha meghal az ember, vajjon feltámad-é?*

A Jób 14:14-ben feltett kérdésre Jób 19:25-26 ad választ: *Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll. És miután ezt a bőrömet megrágnák, testem nélkül látom meg az Istent.*

Jób bizonyos volt abban, hogy bár a fizikai teste fizikai halált szenved, ennek ellenére a testétől függetlenül meglátja majd Istent. Ez is bizonyíték a halhatatlanság mellett.

E. A feltámadás tana

A halhatatlanság tanának ötödik bizonyítéka a feltámadás tanára alapul, hiszen a feltámadás ténye maga a halhatatlanságra enged következtetni. Különben miért lenne fontos a halottak feltámadása, legyenek akár igazak, akár bűnösök? Tehát magának a feltámadásnak a fogalmán

belül utalás van a halhatatlanságra. Mi másért támadnának fel, ha nem azért, hogy örökké éljenek?

Az Ószövetségben a feltámadás tanát tanítja Ézsaiás 26:29, Dániel 12:2-3, és Hózséás 13:14. Az Újszövetségben egyértelmű tanítást látunk erre nézve János 5:25-29-ben és Jelenések 20:4-6 és 11-15-ben.

F. A lélek tudatossága

A halhatatlanság tanának hatodik bizonyítéka az, hogy az Írás szerint az ember nem anyagi része a halál beálltakor Istennel van és tudatánál van. Mindkét szövetségben találunk erre nézve példákat. Az Ószövetségben ezt az igazságot látjuk Zsoltárok 17:15-ben: *Én igazságban nézem a te orczádat, megelégszem a te ábrázatoddal, midőn felserkenek.*

Dávid itt kifejezte valós hitét abban, hogy a lélek tudatos marad az Istennel való közösségben még a halál után is.

Ezt tanítja Zsoltárok 73:23-25 is: *De én mindenkor veled vagyok, te fogod az én jobb kezemet. Tanácsoddal igazgatsz engem, és azután dicsőségbe fogadsz be engem. Kicsodám van az egekben? Náladnál egyébben nem gyönyörködöm e földön!*

Ebben a zsoltárban a szerző, Aszáf a halhatatlanságba vetett valós hitet fejez ki. Halálakor is tudatosnak és Istennel lévőnek látta magát.

Ugyanezt látjuk Prédikátor 12:7-ben, Lukács 23:43-ban, János 14:3-ban, II. Korinthus 5:1-8-ban és Filippi 1:22-24-ben.

G. Csatlakozni a halottakhoz

A halhatatlanság tanának hetedik bizonyítéka az, hogy Dávid várta a halott fiával való találkozást saját halála után. Ezt a kijelentést II. Sámuel 12:23-ban tette: *De most, hogy meghalt, vajjon miért bőjtölnék? Vajjon visszahozhatom-é azzal? Én megyek ő hozzám, de ő nem jó ide vissza én hozzám.*

Figyeljük meg, hogyan fogalmazott Dávid. Várta, hogy arra a helyre menjen, ahol elhunyt fia volt, és számított arra, hogy ott találkozik vele a halála után. Dávid tehát számított arra, hogy tudatos állapotban csatlakozik halott fiához saját halála után, és ezt fejezte ki ebben az írásrészben. Ez is egyértelműen azt mutatja, hogy a Biblia tanítja a halhatatlanságot, s hogy a halhatatlanság az ószövetségi szentek áldott birodalma volt.

H. A Seolban lévő lelkek tudatossága

A halhatatlanság tanának nyolcadik bizonyítéka az, hogy a *Seolban* lévő lelkeket is folyamatosan tudatos állapotban látjuk. Jó példa erre az Ószövetségben található Ézsaiás 14:9-11 rész: *Alant a sír megindul te miattad megérkezésedkor, miattad felriasztja árnyait, a föld minden hatalmasit, felkölti székeikről a népek minden királyait; Mind megszólalnak, és ezt mondják néked: Erőtlenné lettél te is, miként mi; hozzánk hasonlatos levél! Kevélységed és lantjaid zengése a sírba szállt; fekvő ágyad férgek, és takaró lepled pondrók!*

Ebben a részben Babilon királyának lelke a *Seol* pokol részébe jut, és az őt megelőző összes lélek hirtelen döbbenettel felkel, amikor látják őt is a pokolban. Képesek kérdéseket feltenni neki és beszélgetést folytatni vele. Nem szabad tehát elfeledkezni arról, hogy ezek a holtak tudatos állapotban vannak jellemezve.

Az Újszövetségben ezt Lukács 16:19-31 tanítja a *gazdag ember* és *Lázár* története kapcsán. Bár gyakran erre "a gazdag ember és Lázár példabeszédeként" utalnak, ez az utalás helytelen.

Lukács nem azt mondja, hogy ez példázat, és Jesua (Jézus) sem a szokásos, példázatokhoz illő módon kezdi az elbeszélést. A példázatokban nem szerepelnek olyan nevek, mint *Lázár* és *Ábrahám*. Ez egy igaz történet, amit Jesua mesélt el. Figyeljük meg, hogy a gazdag ember és Lázár halála után mindketten tudatuknál voltak. Ráadásul megemlíti Ábrahámot is, egy évszázadokkal azelőtt meghalt személyt. Ábrahám és a gazdag ember tudnak beszélgetni, nyilvánvalóan tudatuknál vannak, bár fizikailag halottak. A gazdag ember és Lázár története újabb bizonyítéka a halhatatlanság tanának.

I. Örökkévalóság a szívben (magyarban: e világ az emberek elméjében)

A halhatatlanság tanának kilencedik bizonyítéka a Prédikátor 3:11-ben tett kijelentés: *E világot is adta az emberek elméjébe* (angolban: örökkévalóságot helyezett az szívükbe – szerk.). A szív szót az Írás gyakran használja az ember nem anyagi részének egyik szempontjának leírására. Prédikátor 3:11 szerint az ember nem anyagi részén belül *örökkévalóság* helyeztetett. Az ember nem anyagi részében tehát az örökkévalóság eleme található.

J. Sámuel megjelenik Saulnak

A halhatatlanság tanának tizedik bizonyítéka az a tény, hogy Sámuel halála után látták tudatos állapotban. I. Sámuel 28:8,19 feljegyzi azt az eseményt, amikor Saul ellátogat egy boszorkányhoz, hogy felhozassa Sámuel lelkét a *Seolból*. A boszorkányoknak ez nem áll hatalmában, ez a boszorkány sem volt képes rá. Az efféle helyzetekben rendszerint egy démon megszemélyesíti a halottat. Ebben a beszámolóban azonban azt látjuk, hogy Sámuel valóban előáll a boszorkány nagy meglepetésére, ami szintén azt bizonyítja, hogy a banyának semmi köze nem volt az előidézéséhez. Ez esetben Isten közbelépett és hagyta, hogy Sámuel lelke előálljon. Akkor még nem támadt fel Sámuel a halálból, egyszerűen Sámuel szelleme volt az, a nem anyagi része, amely felhozott a Seolból. Képes volt beszélgetést folytatni Saullal, és tudatta vele, hogy utólérte a végzet és a filiszteusokkal vívott csatában meghal. A lényeg azonban az, hogy Sámuel teljességgel tudatos állapotban volt saját fizikai halálát követően, s ez is a halhatatlanságot bizonyítja.

K. Isten az élők Istene

A halhatatlanság tanának tizenegyedik bizonyítéka az, amit Jézus mondott Istenről Máté 22:29-32-ben: *az Isten nem holtaknak, hanem élőknek Istene* (32. vers). Bár az általa említett élők – Ábrahám, Izsák és Jákob – fizikailag halottak voltak, Isten mégis az élők Istene. Itt azt látjuk, hogy Istennek folyamatos, tudatos, élő kapcsolata van a pátriárkákkal, s emiatt nem hagyhatja a testüket a halálban. Bár a testük feltámadása még mindig jövőbeli esemény, Istennek mégis volt velük kapcsolata, mert a nem anyagi részük nagyon is tudatos, tudatuknál van.

L. Élet a halálon át

A halhatatlanság tanának tizenkettedik bizonyítéka a János 11:25-26-ban tett, a halott Lázárra vonatkozó kijelentés: *ha meghal is, él* (25. vers). Figyeljük meg, hogy nem azt mondta: „bár meghalt, élni fog”. Ha ezt mondta volna, akkor ez egyszerűen csak annyit jelentene, hogy végső soron a halottak majd feltámadnak. Jézus azonban a jelen időt használta: bár most halott, ugyanakkor él is; bár meghalnak az emberek, élnek is. Fizikailag minden bizonnyal halott, ám az ember nem anyagi részének folyamatos, élő tudata van, s ezért Jesua mondhatja azt egy halott szentről, hogy ha meghal is, él.

M. Az eljövendő dicsőség ígérete

A halhatatlanság tanának tizenharmadik bizonyítéka az eljövendő dicsőség ígéretének ténye. A hívő számára az eljövendő dicsőség garanciája Róma 8:18-ban található, s a tény, hogy a hívő sorsa az, hogy megdicsőüljön, egyben a halhatatlanságot is jelenti, hiszen a megdicsőítés tette folyamatos, örök létet feltételez. Róma 8:18 így szól: *Mert azt tartom, hogy a miket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik.*

N. Jövő élet ígérete

A halhatatlanság tanának tizennegyedik bizonyítéka I. Korinthus 15:19-ben található, amely szerint az eljövendő élet hiánya a hívőt minden embernél *nyomorultabbá* tenné. Az eljövendő élet hiánya azért tenné a hívőt *nyomorulttá*, mert a hívők a halhatatlanság ígéretére alapozva szánták oda életüket Istennek. A hívők nagyon feszes életvitelt gyakorolnak, és fegyelmezetten élik életüket Isten szabályainak és útmutatásainak megfelelően, tehát ha nincs élet a halál után, ha nincs halhatatlanság, akkor minden hiába, a hitük is hiábavaló. Emiatt a hívő minden bizonnyal *legnyomorultabb* lenne. A halhatatlanságnak tehát igaznak kell lennie amiatt az életstílus miatt, amit elvárnak tőlünk ebben az életben.

O. A lélek megújul

A halhatatlanság tanának tizenötödik bizonyítéka a II. Korinthus 4:16-18-ban tett kijelentés, amely szerint bár a test lebomlik, a lélek *napról-napra újul*. Bár a test végül a halál során lebomlik, a lélek *napról-napra megújul*. Az egyetlen oka annak, amiért a lélek megújulhat, a halhatatlanság.

P. Halhatatlanság az evangélium által

A halhatatlanság tanának tizenhatodik bizonyítéka II. Timóteus 1:10, ahol Pál kijelenti, hogy *világosságra hozta pedig az életet és halhatatlanságot az evangélium által*. A tény, hogy összekapcsolja a halhatatlanságot az evangéliummal, azt bizonyítja, hogy az evangélium egyik célja a lélek üdvössége annak folyamatos léte érdekében.

Q. Jövőbeli jutalmak és büntetések

A halhatatlanság tanának utolsó bizonyítéka az a tény is, hogy a jövőbeli jutalmak és büntetés mind feltételezik a halhatatlanságot; ezek a dolgok értelmetlenek lennének a halál után, hacsak a halhatatlanság nem igaz. Ezt a tényt látjuk Máté 11:20-24-ben, 13:49-50-ben, 25:34-ben, 41-ben, 46-ban, Róma 2:5-11-ben és II. Timóteus 4:7-8-ban.

III. A HALHATATLANSÁG TANÁNAK ELŐNYEI

A harmadik fő kategóriában röviden megvitatjuk a halhatatlanság tanának előnyeit. „Mik az előnyei ennek a tannak? Van-e bármi gyakorlati előnye a halhatatlanság tana tanításának?” A halhatatlanság tanának három előnye van.

A. Az eljövendő öröm reménye

A halhatatlanság az eljövendő öröm reményét biztosítja számunkra Filippi 1:23-24 szerint: *Mert szorongattatom e kettő között, kívánván elköltözni és a Krisztussal lenni; mert ez sokkal inkább jobb; De e testben megmaradnom szükségesebb ti érettetek.*

Ebben a részben Pál szembesült a fizikai halál lehetőségével, ám ez az eljövendő öröm reményét adta számára, tudván, hogy a különválás a testtől az Úrral való tudatos, folyamatos közösséget eredményezi.

B. Átmeneti lakosok vagyunk a jelenlegi életben

A halhatatlanság tanának második előnye az a tudat, hogy a hívők csupán átmeneti lakosok ebben az életben Filippi 3:20 szerint: *Mert a mi országunk mennyekben van, honnét a megtartó Úr Jézus Krisztust is várjuk;*

A hívő *országa, állampolgársága a mennyben van.* A halhatatlanság tényének igazsága létrehozza a hívőben annak tudatát, hogy csupán átmeneti lakos ebben az életben, mert az állampolgársága, *az országa a mennyben van.* Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ez élet összes nyomorúsága és megpróbáltatása nem vezet szükségszerűen legyőzöttséghez, elkeseredéshez vagy depresszióhoz. A hívők mindezek fényében azt mondhatják, hogy „ez is elmúlik egyszer, *az én országom a menny.* Egy nap megismerem az Út teljes örömét.” Ez a halhatatlanság tanának második előnye, a jelenvaló életben lévő átmeneti lakozás tudata és a halál után az örök, folyamatos és tudatos lét magában a mennyben.

C. Motiváció az igaz életre

A halhatatlanság tanának harmadik előnye az, hogy a halhatatlanság jelenti a motivációt az igaz, Lélekkel betöltött, megszentelt életre. Az az ember, aki nem rendelkezik a halhatatlanság valós, élő reménységével, küszködik azzal, hogy a lehető legjobbat hozza ki a földi életből. A megváltatlanok küszködnek és erőlködnek, folyamatosan az élet magasabb mércéjét próbálják elérni, mert nem rendelkeznek az örök halhatatlanság reményével a szívükben. Nem hisznek a halhatatlanságban, s mivel nem hisznek benne, ebben az életben próbálják megszerezni az élet legjavát. Folyamatosan küzdenek a materializmussal.

IV. HAMIS NÉZETEK

A halhatatlanságról szóló jelen tanulmány negyedik, fő kategóriája néhány elterjedt hamis nézetet vagy félreértést vizsgál meg a halhatatlansággal kapcsolatban. Négy főbb hamis nézet létezik.

A. A lét megszűnése

Az első hamis nézet a lét megszűnése. Ez a pusztá halandóság tana. Csak ez az élet létezik, s amint ez a test meghal, azzal a lét is megszűnik. Nem csupán a tudatosság szűnik meg, hanem a létezés is. Ez az ateista nézőpont. Természetesen azok, akik ehhez a hamis nézethez ragaszkodnak, teljes mértékben elutasítják a bibliai kijelentést, hiszen ehhez a nézethez szükségszerű a halhatatlanságra vonatkozó egyértelmű bibliai tanítás teljes elutasítása. Természetesen a Bibliában hívőknek nem szabad ezt a nézetet osztaniuk.

B. A lélek átvándorlása, vagyis a reinkarnáció

Létezik egy másik hamis nézet is, amit egyes hívők is osztanak, s ez a lélek átvándorlása. Ez a nézet reinkarnáció néven is ismert: amikor a test meghal, a lélek tovább létezik, de nem megy sem a pokolba, sem a mennybe, hanem egyszerűen átvándorol egy új, élő testbe – akár állatéba vagy emberébe. A lélek átvándorlásáról vagy reinkarnációjáról szóló tanításnak nincs bibliai bizonyítéka.

Egyesek a Lukács 1:17-ben szereplő kijelentést próbálják meg használni, amely azt mondja, hogy Keresztelő János *Ő előtte fog járni az Illés lelkével és erejével.* Érvelésük szerint, mivel Illés Keresztelő Jánosban volt, ez a reinkarnációt tanítja, hiszen *Illés* próféta *lelke* vagy szelleme valójában belépett Keresztelő János testébe annak fogantatásakor vagy születésekor. Lukács 1:17 azonban nem ezt tanítja. Amikor Lukács 1:17 azt állítja, hogy János *Illés lelkével és erejével* jött el, az azt jelenti, hogy mindkét ember ugyanannak a Szentléleknek a

jelenlétével és erejével bírt. Az ebben a versben használt *lélek* szó a Szentlélekre utal, nem az emberi lélekre. Az ereje pedig a Szentlélek ereje. Mindkét ember tehát a Szentlélek erejével és jelenlétével rendelkezik. Ez semmiképpen nem a reinkarnációt tanítja.

Ráadásul a Zsidókhoz írt levél 9:27-ben szereplő elv is a reinkarnáció ellen szól: *És miképpen elvégzett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután az ítélet*. Ez a vers a lélek átvándorlásának elve ellen szól. Bár az igaz, hogy vannak olyan emberek, akik kétszer haltak meg, amennyiben egyszer meghaltak, majd feltámasztották őket és ezért még egyszer meghaltak, ez nem egyenlő a reinkarnációval, hiszen ugyanaz az emberi lélek lakozott az emberben a halála előtt és után is. Az embernek ugyanaz a nem anyagi része csatlakozott ugyanahhoz az anyagi részéhez a feltámasztás során. A lélek tehát nem vándorol át, nincs reinkarnáció; ugyanaz a szellem-lélek tér vissza ugyanabba a testbe.

C. Feltételes halhatatlanság

Az első két hamis nézetben főként a hitetlenek hisznek, ám a harmadik és negyedik hamis nézet számos hívő és számos szekta körében is elterjedt. A harmadik hamis nézet elnevezése „feltételes halhatatlanság”. A feltételes halhatatlanság azt jelenti, hogy a lélek eredendően nem halhatatlan; a halhatatlanság nem része a lélek felépítésének. A halhatatlanság ehelyett kizárólag az üdvözültek ajándéka. Halálkor tehát a hitetlen egyszerűen megszűnik létezni, és csakis a hívők léteznek továbbra is. Ezt a nézetet főként egyes szekták tanítják, ám sajnálatos módon sok hívő is hisz benne.

A feltételes halhatatlanság melletti, valamint a feltételes halhatatlanság elleni érvek gyakorlatilag ugyanazok, mint a negyedik hamis nézet melletti és elleni érvek, így ezekkel a negyedik pont kapcsán foglalkozunk.

D. Megsemmisülés

A leggyakoribb hamis nézet – különösen a szekták miatt - a negyedik, a megsemmisülés tana. A megsemmisülés tana szerint a megváltatlan lélek a büntetés átmeneti szakasza után megsemmisül. Ezek az emberek hisznek abban, hogy a megváltatlan lélek a pokolba jut, ám nem tölti ott az örökkévalóságot, csak átmenetileg marad ott. A megváltatlan lélek végül egy bizonyos idejű büntetés elszívása után megsemmisül.

Egyes szekták, például a Jehova tanúi és a Hetednapos Adventisták is ezt tanítják. Ezt a témát négy pontban vitatjuk meg.

1. A megsemmisülést alátámasztó érvek

„Milyen alátámasztó érveket szeretnek használni?” A megsemmisülést alátámasztó érveket két alcsoportra oszthatjuk: teológiai érvekre és írásos érvekre.

a. A teológiai érvek

Alapvetően nyolc teológiai érvelést használnak.

Az első Isten szeretetén alapszik; azt állítják, hogy Isten szeretetének ellentmondana, ha az örökkévaló büntetés igaz lenne.

A második teológiai érvelést Isten igazságára alapozzák; az örök büntetésben nincs igazság.

A harmadik teológiai érvelés szerint a lélek nem örökli a halhatatlanságot, azt úgy kell elnyerni. I. Mózes 2:7 olvasatára alapozva mondják ezt, ami így szól: *Így lőn az ember élő lélekké*, valamint I. Mózes 3:19, ami így hangzik: *mert por vagy te s ismét porrá leszel*. E két

rész összevonásával azt állítják, hogy a lélek nem rendelkezik benne lakozó halhatatlansággal, azt el kell nyernie.

A negyedik teológiai érvelés az, hogy Isten kudarcot vallana akkor, ha a gonosz léte nem lenne felszámolva. Mivel a megváltatlanok folytatólagos létezése a gonosz folytatólagos létét is jelenti egyben, Isten kudarcra az, ha a gonosz létét nem likvidálja, így az megsemmisítéssel lesz felszámolva.

A kedvelt ötödik teológiai érvelés során felteszik a következő kérdést: a meghalt csecsemők és tudatlan pogányok számára igazságos lenne-e az örök büntetés? Azok számára, akik csecsemőkorban halnak meg, illetve akik tudatlanságban halnak meg az örök büntetés igazságtalan.

A hatodik teológiai érvelés az, hogy a büntetés csak akkor jótékony, vagy hasznos, ha megjobbításra használják. Az örök büntetésben nincs megjobbítás, éppen ezért nincs is szükség rá.

A hetedik teológiai érvelés ez: „Miért kellene Istennek és a világegyetemnek elszenvednie azok folyamatos létezését, akik kigúnyolták a hasznos életet?” Úgy vélik, hogy a hitetlenek folyamatos, örök létezése teher Isten és a világmindenség számára, ezért meg kell szabadulni tőlük.

A nyolcadik teológiai érvelés az, hogy az igazak nem élvezhetik felhőtlenül a boldogságot annak tudatában, hogy vannak, akik folyamatosan a pokolban vannak. A mennyben lévők egyszerűen nem fogják élvezni a mennyet akkor, ha tudják, hogy mások folyamatosan szenvednek a pokolban.

b. Az Írásos érvek

Használják írásos érveket is, összesen tizenhatot. Előszeretettel támaszkodnak a „*pusztulás, veszedelem*” szóra, valamint annak használatára.

Máté 10:28-ra utalnak, ami Isten képességéről szól, *Aki mind a lelket, mind a testet elvesztheti*.

Másodszor, Máté 7:13-hoz lapoznak, ahol arról ír, hogy *tágas az a kapu és széles az az út, a mely a veszedelemre visz*, és ezt a *veszedelmet* úgy magyarázzák, mint a „lét megszűnését”.

Harmadszor, Róma 9:22-höz fordulnak, ahol a hitetlenekről beszél, akik *veszedelemre készítették*.

Negyedszer, II. Péter 2:1-hez lapoznak, ahol a *hamis próféták* és *hamis tanítók önmagokra hirtelen való veszedelmet* hoznak.

Az ötödik írásos érvük Filippi 3:19, ami a hitetlenekről beszél, *akiknek végök veszedelem*. Arra mutatnak rá, hogy az itt használt görög szó ugyanaz, mint azok, amelyeket az „elpusztítani” szóval fordítottak.

Hatodszor ott van II. Péter 2:12, ahol a hitetlenekről úgy beszél, mint akik *megfogásra és elpusztításra valók*.

A hetedik érvük I. Thesszalonika 5:3, ahol a hitetlenekre végül *hirtelen veszedelem jön*.

Nyolcadszor, II. Thesszalonika 2:8, ahol a *törvénytaposó* sorsa az, hogy elpusztíttasson.

Kilencedszer, Ezékiel 18:4,20, amely a lélek haláláról szól.

A tizedik írásos érvük Zsoltárok 146:4-re alapul, ami azt írja, hogy az ember *gondolatai* (magyarban *tervei*) *elvesznek*, amikor meghal. Ha *a gondolatai (tervei) elvesznek*, ez azt is jelenti egyben, hogy az ember nem anyagi része is megszűnik létezni.

A tizenegyedik érvelés Prédikátor könyve 9:7, ahol megemlíti, hogy *a halottak semmit nem tudnak*.

Tizenkettedszer pedig I. Mózes 2:7-et és 3:19-et összekapcsolják, és azt állítják, hogy az ember lélek, amely a fizikai halálkor porrá lesz.

Tizenharmadszor, megemlíti, hogy a *hádész* és *seol* jelentése valójában „feledés és halál”, így a jelentésük „a lét megszűnése”.

A tizennegyedik érvelésüket Kolossé 1:20-ra alapozzák, ami azt írja, hogy „megbékéltet mindent”. Ha a megváltatlanok folyamatosan léteznek az örök büntetésben, ez azt jelentené, hogy nem „minden” békéltetett meg; ha azonban „minden” megbékéltetett, az azt is jelenti, hogy a hitetlen elemeket kiküszöbölik és megsemmisítik.

A tizenötödik, kedvelt írásos érvelés II. Timóteus 1:10-ben található, ami azt írja, hogy a halál végül *eltöröltetik*.

A tizenhatodik írásos érvük I. Korinthus 15:25-26-ra alapszik, ami a halál pusztulásáról szól.

2. A megsemmisülés elleni érvek

A megsemmisüléssel foglalkozó rész harmadik eleme az ezekre az érvelésekre adott válasz. „Hogyan válaszoljunk, amikor ilyen érvekkel kerülünk szembe?” Ezekkel az érvekkel egyesével foglalkozunk, ugyanabban a sorrendben, ahogyan a fentiekben leírtuk őket.

a. A teológiai érvelések

Az első érvelés Isten szeretetére vonatkozott, vagyis, hogy Isten szeretete nem engedné az örök büntetést. Ennek ellenére, ha Isten szeretetével nem összeegyeztethető az, hogy örökre büntesse az embert, akkor az is Isten szeretete ellen lenne, ha az ember átmenetileg szenvedne a pokolban, vagy akár az ember jelenvaló nyomorúsága is. Isten szeretete nem használható az örök büntetés elleni érvként, és az átmeneti büntetés elleni érvként sem. Ha Isten szeretete nem lenne összeegyeztethető az egyikkel, akkor a másikkal sem lenne az. Az átmeneti büntetésben azonban hisznek.

Másodszor, Isten igazságának tekintetében az csupán emberi vélemény, hogy Isten igazsága nem engedné az örök büntetést. A Biblia valójában mást tanít ezzel kapcsolatban: pontosan Isten igazsága az, amely megköveteli az örök büntetést azok számára, akik elutasították az örök életet, amit lehetővé tett számukra.

Harmadszor, arra az állításra vonatkozóan, hogy Lukács 16:19-31 szerint a lélek nem birtokol örök halhatatlanságot, figyeljük meg, hogy ki szenvedte el a gyötrelmeket. A *gazdag ember* gyötörtetik, s míg a teste porrá lett, a lelke nem lett az.

A negyedik teológiai érv szerint Isten kudarcot vall, ha a gonosz nincs megsemmisítve. Ez azonban csupán bizonyítatlan feltételezés. A Biblia valójában mást tanít. Ha Istennek az lett volna a terve, hogy megsemmisíti a megváltatlanokat, akkor Isten terve kudarcot vall, ha nem valósul meg egészében. Ám ha Isten tervében szerepel az örök büntetés, akkor Isten nem vallott kudarcot.

Az ötödik érvelés a halott csecsemőkkel és tudatlan pogányokkal kapcsolatos ítéletre vonatkozik. Itt azt feltételezik, hogy a csecsemők a pokolba mennek. A Biblia nem állítja sem ezt, sem ennek az ellenkezőjét specifikusan. Ráadásul ez csupán az isteni ítéletről alkotott emberi elgondolás, amely ráadásul szemben áll a bibliai elvvel.

A hatodik érvelés az volt, hogy a büntetés csak akkor hasznos, ha megjobbításra használják. Mivel a megváltatlan halottak nem fognak megjavulni az örökkévalóság alatt, ezért megsemmisítik őket. Ez azonban szintén csak egy feltételezés, amelyet a büntetés legitim használata kapcsán vetnek fel. Nem igaz, hogy a büntetés csak a megjobbításra hasznos. Néha a büntetés csupán büntetés, semmi több. Így a büntetés legitim használatáról szóló érvelés nem feltétlenül igaz. Az örök büntetés célja nem a megjobbítás, hanem maga a büntetés.

A hatodik érvelés 2 Péter 2:12-re hivatkozik, amely a King James olvasatában a következő: *megfogásra és elpusztításra valók*. De a görög szó itt *phthora*, amelynek jelentése „romlás”. Az áldozatok a romlás állapotában vannak, teljesen romlottak ahogy a tűznek tavában lesznek, romlottak, de nem szűnnek meg létezni.

A hetedik teológiai érvelés szerint miért kellene Istennek és a világegyetemnek elszenvednie azok folyamatos létezését, akik kigúnyolták a hasznos életet? A válasz egyszerűen az, hogy mert Isten így akarta. Ráadásul nem is lesznek teher. A hívők tökéletes, szent állapotban lesznek, és nem ugyanolyan kapcsolat áll majd fenn köztük és a megváltatlanok között, mint most. Akkor majd nem érzik ezt a terhet. Isten értelmével rendelkeznek majd, és az ő szemszögéből látják őket, nem a sajátjukból.

A nyolcadik teológiai érvelés az volt, hogy az igazak nem élvezhetik felhőtlenül a boldogságot annak tudatában, hogy vannak, akik örökké szenvednek; az igazak nem élvezhetik felhőtlenül a boldogságot annak tudatában, hogy vannak, akik folyamatosan a pokolban vannak. A válasz itt azonban az, hogy az igazak élvezni fogják Isten jelenlétének örömet, és nem azzal az adott kilátással lesznek elfoglalva, hogy mi az, ami nem helyes a mennyi boldogság szempontjából.

Az általuk kedvelt nyolc teológiai érvelésre tehát mindre van válasz. Ezek miatt a teológiai érvelések miatt szükségtelen a megsemmisítést tanítani.

b. Az írásos érvek

Az egyik fő érvüket a görög *apollumi* szó használatára alapozták, amelyet a King James verzió a „pusztítani” szóval fordított. Máté 10:6,28, 15:24, 16:25-re és egyéb írásrészekre utalnak.

Az első írásos érvelésüket Máté 10:28-ra alapozták. Az *apollumi* szó jelentése nem „végső pusztulás, egészen a lét megszűnéséig”. Ez nyilvánvalóan látszik a szó egyéb helyeken történő használatából. A szó egyszerűen ennyit jelent: „elveszett állapotban lenni”. Nem a test és lélek végső megsemmisítésére használatos, hiszen ugyanazt a görög szót, amelyet „pusztítatni”-nak fordítanak, az élőkre is használják. Például ugyanezt a szót használják az élőkre Máté 10:6-ban, ahol *elveszettnek* fordítják.; Máté 15:24-ben az *elveszetteknek*, Máté 16:25-ben *aki elveszíti*, és Lukács 19:10-ben *ami elveszett*-nek fordítják. Az *apollumi* szó tehát nem „a lét megszűnéséig szóló pusztulást” jelenti, hanem egyszerűen ezt: „elveszett állapotban lenni”. Az örökkévalóságot a pokolban töltők nem pusztítatnak el a lét megszűnéséig, hanem pontosabban kifejezve a tűznek tavában lévők azok, akik örök elveszett állapotban vannak.

A második, harmadik, negyedik és ötödik írásos érvelések Máté 7:13-ra, Róma 9:22-re, II. Péter 2:1-re és Filippi 3:19-re alapultak, s mindezek a versek az „elpusztítani, elveszejteni” kifejezést használják. A válasz itt az, hogy az ezekben a részekben tett kijelentések a görög *apuleia* szót használják, ami nem a „lét megszűnését” jelenti. A Biblia máshol is használja ezt a szót, ahol a jelentése „elpazarolt állapotban lenni”. Nem a megsemmisítést tanítja; nem az anyagi megsemmisítése, hanem a hasztalansága vagy elveszettsége annak, amit éppen leírnak. Ugyanezt a szót használja Máté 26:8 és Márk 14:4, ahol pusztán „elpazarolt állapotban lenni”-ként fordítják. Ismétlem, ezek a részek nem az „anyagi dolgok megsemmisítését” jelentik, csupán annak elveszettségére, hasztalanságára utalnak. Ezek a versek tehát nem a megsemmisítést tanítják.

Hatodszor, a II. Péter 2:12-t használják miszerint a King James fordításban ez így hangzik: megfogják és elpusztítják őket. A görög szó a *phthora*, ami romlást jelent. Az áldozatok pusztán a romlás állapotában vannak, és teljesen megromlanak majd, amikor a tűznek tavában lesznek, de nem szűnik meg a létezésük.

Hetedszer, az általuk használt bibliai rész I. Thesszalonika 5:3, ami a hitetlenek *hirtelen veszedelméről* szól. Az itt használt görög szó azonban a *holephros*, amelynek jelentése „pusztítás”, ám nem a megsemmisítés értelmében, hanem a nagy nyomorúság fizikai pusztításának értelmében. Ez a vers a szövegösszefüggés szerint a nagy nyomorúságról szól, és a fizikai világ pusztulásáról szól, nem a hitetlen lelkének pusztulásáról.

Nyolcadszor II. Thesszalonika 2:8 verset használják, ami arról szól, hogy *a törvénytaposó* elpusztul. Az itt használt görög szó a *katargeo*, ami pusztán azt jelenti, hogy „működésképtelenné tesz, hatálytalanít.” Nem azt jelenti, hogy „megsemmisít”, hanem azt, hogy „hatálytalanít”. Ebben a fejezetben a szót az Antikrisztussal kapcsolatban használják, és egyszerűen arról szól, hogy az Antikrisztus hatalma és tekintélye végül hatályon kívül helyeztetik, működésképtelen lesz. Ennek a jelentését részletesen látjuk egyéb fejezetekben is. Példának okáért Jelenések 19:20 kijelenti, hogy az Antikrisztus *élve a tűznek tavába vettetik*, és ezzel a tettel működésképtelenné tétetik, ahogyan azt II. Thesszalonika 2:8 megjövendölte.

Ráadásul Jelenések 20:10 arra is rámutat, hogy még a tűz tavában eltöltött 1000 év után is életben lesz ott az Antikrisztus. A II. Thesszalonika 2:8 tehát nem azt jelenti, hogy „elpusztítatik abban az értelemben, hogy megszűnik létezni”, hanem azt, hogy „elpusztítatik abban az értelemben, hogy működésképtelen, hatálytalan lesz.”

Kilencedszer, Ezékiel 18:4 és 20 verseket használják, ami a lélek haláláról szól. A „halál” szó azonban soha nem megsemmisítést jelent, ez nyilvánvalóan kitűnik Efézus 2:1-3-ból és 9-ből

is. A halál egyszerűen „elválás, különválás”. Ebben az esetben a holt lélek különválik Istentől. A halott lélek nem bír lelki étellel, a hitetlennek spirituálisan holt a lelke, de nem nem-létező. Az a lélek, amely hitetlen állapotában különválik a testtől, második halálra jut, ám a második halál nem egyenlő a megsemmisüléssel, egyszerűen csak az Istentől való örök elválást, különválást jelenti.

A tizedik ószövetségi érv Zsoltárok 146:4, ami kijelenti, hogy az ember *gondolatai (magyarban terve) elvesznek*, amikor meghal. Valójában azonban a harmadik és negyedik vers szöveggörnyezet szerinti értelmezése egyszerűen csak azt tanítja, hogy az ember terveit és az ember gondolatait, elgondolásait nem lehet a fizikai halál után megvalósítani a földön. Azt jelenti, hogy az ember elveszített minden lehetőséget arra, hogy lássa terveinek megvalósulását, ám nem a lét megszűnését tanítja.

A tizenegyedik érv Prédikátor 9:7, ami arról szól, hogy a *halottak semmit sem tudnak*. Prédikátor 9:7 a szöveggörnyezet szerint egyszerűen emberi filozófia alapján következtet erre. Az emberi filozófia szemszögéből *a nap alatt* ez valóban így is tűnik (6. vers). Prédikátor 9:7 tehát csak azt boncolgatja, hogy az emberi filozófia mit érez *a nap alatt*. Nem isteni rendelés ez, nem Isten Igéjének megerősítő tanítása.

Tizenkettedszer, a következő írásos érvelés I. Mózes 2:7 és 3:19 összevonása, amely rámutat arra, hogy az ember lélek, amely porrá lesz. Azonban ezek szerint a részek szerint nem az ember lelke, hanem a teste válik porrá. Ádám teste teremtett a porból, nem Ádám lelke. A lélek Isten leheletéből eredt, nem a porból, ezért a test az, ami visszatér a porhoz. Lukács 16:19-31 leírja, hogy mi történik valójában a lélekkel a halálkor.

Tizenharmadszor azt az írásos érvet használják előszeretettel, hogy a *seol* és *hádész* jelentése "feledés és halál", ám ezeknek a szavaknak nem ez a jelentése, ahogyan azt a héberül és görögül tudók tanúsítják. Lukács 16:19-31 megmutatja, hogy a *gazdag ember* nagyon is tudatában van annak, hogy hol van a *seolon* belül, így a kifejezés semmi esetre sem jelentheti azt, hogy "feledés".

Tizennegyedszer, Kolossé 1:20 verset használják, amely arról szól, hogy "mindeneket megbékéltet". Ebben a szövegösszefüggésben azonban a "mindenek" nem "kivételek nélkül mindent" jelent, hanem azt, hogy "minden megkülönböztetés nélküli". Mindenféle dolgot megbékéltet, de nem minden egyes dolgot.

Tizenötödször és tizenhatodszor II. Timóteus 1:10-et és I. Korinthus 15:25-26-ot, amelyek arról szólnak, hogy a halál *eltöröltetik*. Ez a két vers azonban csak a testet ért természetes halál hatásaival foglalkozik. Az első halál, a fizikai halál az, ami eltöröltetik; a második halál, az örök, lelki halál pedig nem. Az első halál *eltörölése* teszi lehetővé a feltámadást, a második halál azonban örökre szól.

3. A megsemmisülés tanítása ellen szóló további érvek

Befejezésül tizenegy további érv létezik amellelt, hogy a Biblia nem tanítja a megsemmisülés tanát. Tanítja viszont a hívők és nem hívők lelkének halhatatlanságát.

a. Dániel próféciái

Az első bizonyíték Dániel 12:2-ben található, ami az eljövendő feltámadásról szól. Dániel megprófétálta, hogy *egyesek* feltámasztatnak az *örök életre*, mások pedig *örök gyalázatra*. Következetlen az az exegézis vagy magyarázat, amely azt állítja, hogy amikor a hívő *örök*

életéről beszélnek, akkor a halhatatlanságról van szó, amikor pedig a hitetlenek *örök gyálázatáról*, akkor az nem halhatatlan és nem is örökkévaló. Ugyanazt a szót használja a jövőre és a hitetlenre ugyanabban az összefüggésben, ugyanabban a versben. Soha nem szabad úgy értelmezzük a Bibliát, hogy az ugyanabban a versben szereplő, azonos szó két különböző dolgot jelentsen, hacsak bizonyíthatóan nem jelölik, ám ebben a versben nincs semmiféle utalás erre.

b. Örök élet és örök gyötrellem

Másodszor, Máté 25:46 rámutat arra, hogy néhányan *örök életre*, mások *örök gyötrellemre* jutnak. Tehát, ha a hívők örök életet kapnak, s számukra ez a halhatatlanságot jelenti, ezért mivel Jesua ugyanazt a kifejezést használta a hitetlenekre akkor, amikor az ő *örök gyötrelmükről* beszél, akkor az számukra is halhatatlanságot kell, hogy jelentsen. Dániel 12:2-höz hasonlóan Máté 25:46 is ugyanazt a terminológiát használja mind a hívőkre, mind pedig a hitetlenekre, s ebből adódóan a kettőnek ugyanazt kell jelentenie. Ismétlem, egészen egyszerűen következetlen lenne az exegézis szempontjából, ha egy szóra két ellentétes jelentést húznának rá ugyanazon a versen belül.

c. A gyötrellem tüze

A harmadik ráadás érvelés Márk 9:47-48 versekre alapul, amelyek a gyötrellem *tüzeről* szólnak, amelyben a hitetlenek szenvednek; ez *a tűz nem alszik ki*. Ez is a megsemmisülés tanítása ellen szól.

d. Bukott angyalok

A negyedik ráadás érvelés Zsidókhoz írt levél 2:16, amely rámutat arra, hogy Isten nem gondoskodott üdvösségéről a bukott angyalok számára. Miért jelentős ez? A megsemmisülésről szóló tanítás arra a teológiai és írásos érvelésre alapul, hogy a Biblia megígéri: "mindenket megbékéltet magával" (Kolossé 1:20). Ebben a részben azonban a "mindenek" nem "kivétel nélkül mindent" jelent, hanem azt, hogy "minden megkülönböztetés nélküli". Mindenféle dolgot megbékéltet, de nem minden egyes dolgot. Zsidókhoz írt levél 2:16 szerint a bukott angyalok számára nincs üdvösség, így a bukott angyalok soha nem békélnek meg Istennel, s mégis továbbra is örök lényekként léteznek. Az a tény tehát, hogy a bukott angyalok számára nincs megbékélés, azt bizonyítja, hogy a Kolossébeli fejezettel nem lehet azt tanítani, hogy kivétel nélkül minden dolgot megbékéltet magával a gonoszok megsemmisítésén keresztül. Ez egészen egyszerűen nem jelentheti ezt.

e. Örök ítélet

Az ötödik érvelést Zsidókhoz írt levél 6:2-ben találjuk, amely az *örök ítéletről* szól. Az itt használt *örök* szó ugyanaz, mint amit az örök étellel kapcsolatban használnak. Ha a hívő számára az *örök* szó "halhatatlanságot" jelent, akkor a hitetlenekre használt örök szónak is "halhatatlanságot" kell jelentenie.

f. Örök büntetés

A hatodik érvelés Júdás 7-ben található, ami *az örök tűz büntetéséről* szól. Magáról a tüzről és a büntetésről is azt írja, hogy *örök*. Nem csupán a tűz örök, hanem a tűzben történő büntetés is *örök*. Ha csak átmeneti lenne, ahogyan azt a megsemmisülés tana tanítja, akkor nyilvánvalóan nem lenne örök.

g. Az örök tűznek tava

A hetedik érvelés Jelenések 14:11-re alapul, amely arról szól, hogy lesznek, akik a tűz tavában kínoztatnak *örökkön örökké*. „Mit jelent az, hogy örökkön örökké kínlódnak?” Nos, a

megsemmisülés tanítása szerint az *örökkön örökké* kifejezés nem az „örökkévalóságot” jelenti, hanem csupán „hosszú időt”, majd hosszú idő után ezek az emberek megsemmisülnek. A probléma Jelenések 14:11 ezen magyarázatával az, hogy Jelenések 15:7 ugyanezt a kifejezést használja Istenre, amikor azt írja, hogy Isten *örökkön örökké* élő Isten. Isten örök, vagy csupán átmeneti? Még a megsemmisülés tanában hívők is úgy hiszik, hogy Isten örökkévaló. Mivel ugyanazt a kifejezést használja az Írás Istenre, mint a hitetlenek kínoztatására, az nyilvánvalóan nem lehet átmeneti, hanem örökkévalónak kell lennie.

h. A fenevad és a hamis próféta

A nyolcadik érvelés Jelenések 19:20 és Jelenések 20:10 összehasonlítása, amely azt mutatja, hogy a *fenevad* és a *hamis próféta* még 1000 év eltelte után is a *Tűznek Tavában* vannak. Tehát még a tűz tavában töltött ezer év sem elegendő ahhoz, hogy megsemmisüljenek. Azt feltételeznénk, hogy amennyiben a megsemmisülés tana igaz, eddigre már nem lennének életben.

i. A görög *aionos* szó

A kilencedik érvelés a görög *aionos* szóra alapul, amely az „örök” szónak fordított általános kifejezés. A megsemmisülést tanítók megpróbálják bizonyítani, hogy az *aionos* szó jelentése valójában nem „örök”, hanem „egy időre”. Ennek ellenére ismét rá kell mutatnunk arra, hogy a görög *aionos* szót mind a hívőkre, mind pedig a hitetlenekre egyaránt használja az Írás Máté 25:46-ban. Ezért nem jelenthet az *aionos* „örökkévalóságot” vagy „halhatatlanságot” a hívő, s ugyanakkor „átmenetiséget” a hitetlen ember számára. Ha örök a hívőre nézve, és még a megsemmisülést tanítók is „örök” értelemben használják ezt a szót a hívőre nézve, akkor nem állíthatják, hogy a hitetlen ember számára viszont ugyanez a szó csupán átmeneti időszakot jelent. Nem lehet ugyanarra a szóra két különböző jelentést ráhúzni, hiszen ezzel az Írást az adott teológia szerint magyaráznánk ahelyett, hogy az Írásból származtatnánk a teológiát, ami a teológia kialakításának megfelelő módja.

j. Isten örök

A tizedik, a megsemmisülés tana ellen szóló érvelés az, hogy ugyanaz az *aionos* szót, amely a megsemmisülés tanában hívők szerint egyes esetekben nem azt jelenti, hogy „örök”, Istenre is használja az Írás. A szó Isten örökkévalóságát emeli ki, és Jelenések 4:9, 10:6, 15:7 valamint Zsidókhöz írt levél 9:14 is használja. Isten tehát átmeneti vagy örök? Még ők is abban hisznek, hogy Isten örökkévaló lény, ezért nem ruházhatják fel ellentétes jelentéssel ugyanazt a szót akkor, amikor az a hitetlenekre utal.

k. Örökkön örökké

A tizenegyedik, és egyben végső érv a megsemmisülés tana ellen szintén az „örökkön örökké” kifejezésre alapul. Ezt a kifejezést a Jelenések könyve összesen tizenháromszor használja. A tizenháromból kilencszer Istenre használja, és mindenki egyetért abban, hogy amikor Istenre használja az Írás ezt a szót, akkor az örökkévalóságot és halhatatlanságot hangsúlyozza. Egy alkalommal a mennyben lévő szentekre használja a szót, és abban hisznek, hogy a mennyben lévő szentek esetében is örök, halhatatlan lényekről van szó. Egyszer Sátánra használja ezt a szót a tűz tavában, majd kétszer a hitetlenekre a tűz tavában. Am az utóbbi három esetben csupán átmeneti jelentéssel akarják felruházni ugyanazt a szót. Ha tíz alkalommal egyetértenek abban, hogy a szó jelentése „örök”, akkor hirtelen fordulattal nem állíthatják azt, hogy az utóbbi három alkalommal valami átmenetit jelent. Tehát ha igaz, hogy ez a szó Isten és mennyben lévő szentek halhatatlanságát jelenti, akkor a tűz tavában lévő Sátán és a hitetlenek halhatatlanságát is kell, hogy jelentse. Ismétlem, a teológiánkat az

Írásból kell származtatnunk, nem pedig az előre kialakított teológiánk vagy érzelmi döntéseink alapján kell magyaráznunk az Írásokat.